

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	9 september 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0534	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	822960DA	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	24 maart 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	80185080	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Omroepplein 21-40, Radioplein 1-30 en Studioplein 1-10 in IJsselstein

Op 24 maart 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door WSP Nederland B.V. namens Provides, voor de locatie Omroepplein 21-40, Radioplein 1-30 en Studioplein 1-10 in IJsselstein (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0534.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op Renovatiewerkzaamheden aan de woningen op Omroepplein 21-40, Radioplein 1-20, Radioplein 20-30, Studioplein 1-10 in IJsselstein. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 september 2021 tot en met 31 december 2022.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 20 augustus 2021 en 30 augustus heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie:

De voorgenomen maatregelen ten behoeve van groot onderhoud in de panden kunnen niet elders worden uitgevoerd. Dit draagt niet bij aan de duurzame instandhouding van de panden. De werkzaamheden zijn daarom locatie specifiek.

Planning:

De planning wordt afgestemd om de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Hiertoe dienen de maatregelen ter ongeschikt maken. Daarnaast moeten de werkzaamheden aan alle panden zoveel mogelijk aaneengesloten worden uitgevoerd, om hierbij de leefbaarheid en verwachting patroon van bewoners zo comfortabel mogelijk te maken.

Inrichting:

Qua inrichting zijn er geen alternatieven. Het niet uitvoeren van de onderhoudsmaatregelen leidt tot verslechtering van de staat van de gebouwen en levert geen bijdrage aan verduurzaming (behalve klimaatdoelstellingen). Bovendien zal de situatie op lange termijn ook nadelig zijn voor de vleermuizen. Een verbrokkelde muur met te tochtige tussenruimtes biedt ook geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Achter boeiboorden en daklijsten kunnen lekkages ontstaan door hemelwater, hetgeen ook niet gunstig is voor verblijfplaatsen. Het slopen en opnieuw opbouwen van de panden is vanzelfsprekend in het geheel niet duurzaam en voordelig voor vleermuizen.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege verduurzaming van de woningen door renovatie. U heeft onderbouwd dat de woningen energiezuiniger worden en aan energielabel B zullen voldoen.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van 2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Vooruitlopend hierop zijn afspraken gemaakt om tot en met 2022 100.000 corporatiewoningen te verduurzamen.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van bestaande woningen nodig. Woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Daarnaast sluit de verduurzaming van dit project aan bij doelstellingen en ambities die de gemeente IJsselstein heeft geformuleerd in de "Woonvisie gemeente IJsselstein 2019 – 2030" (Gemeente IJsselstein, 4 juli 2019) en "IJsselstein Dichtbij – Toekomstvisie 2025" (Gemeente IJsselstein, 21 januari 2010).

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk volksgezondheid en redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling gewone dwergvleermuis

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn 6 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Het betreft twee paarverblijfplaatsen, twee jaarrond gebruikte verblijfplaatsen, een zwermverblijfplaats en een winterverblijfplaats. Een kaart met de locaties van de aangetroffen verblijfplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. Het is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. Hij komt vooral in de bebouwde omgeving voor, zowel in het stedelijk gebied als op het platteland.

Er zijn geen uitspraken te doen over aantalsontwikkelingen: er zijn geen aanwijzingen voor een af- dan wel toename in aantallen. Mogelijk neemt het aanbod van geschikte verblijfplaatsen wel af vanwege de toenemende na-isolatie van gebouwen en het dichten van kieren en gaten in gebouwen. (bron: Kennisdocument gewone dwergvleermuis).

Regionaal en lokaal

Ook regionaal en lokaal komt de soort algemeen en weid verspreid voor. Data afkomstig uit de NDFF van de afgelopen 3 jaren geeft een indicatie van de verspreiding op regionaal niveau. Zeer waarschijnlijk komt de soort verspreider voor en geeft de data een waarnemerseffect weer (van locaties die maar net zijn onderzocht).

Op lokaal niveau komt de gewone dwergvleermuis direct aangrenzend aan het plangebied veelvuldig voor. WSP voert voor Provides meerdere onderzoeken uit in IJsselstein, en op alle locaties wordt de gewone dwergvleermuis veel waargenomen. Qua habitat biedt het overgrote deel van de omliggende woonwijken een geschikt habitat om er zowel te verblijven (panden) alsook de foerageren (park- en groenzones).

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden worden er zes verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernield en verwijderd, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld.

Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 en 5 van dit besluit. Door de uitvoering van de maatregelen worden voorafgaand aan de werkzaamheden vierentwintig tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op hiervoor geschikte locaties zoals weergegeven in bijlage 5. De alternatieve verblijfplaatsen zijn vier kasten van het type VK SK 01 en twintig kasten van het type Beaumaris maxi. De vastgestelde verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken van de zwermverblijfplaats en het winterverblijf vindt plaats in de periode van 1 september tot en met 15 oktober, dit is ook in de voorschriften opgenomen. Er worden vierentwintig geschikte alternatieve verblijfplaatsen geplaatst als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De permanente verblijfplaatsen zijn vier kasten van het type Groot Tichelaar en twintig kasten van het type Vivaro Pro IB VL 05. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven minstens zes maanden gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen atbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- WSP Nederland B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente IJsselstein.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen:

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

8. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
9. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
10. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

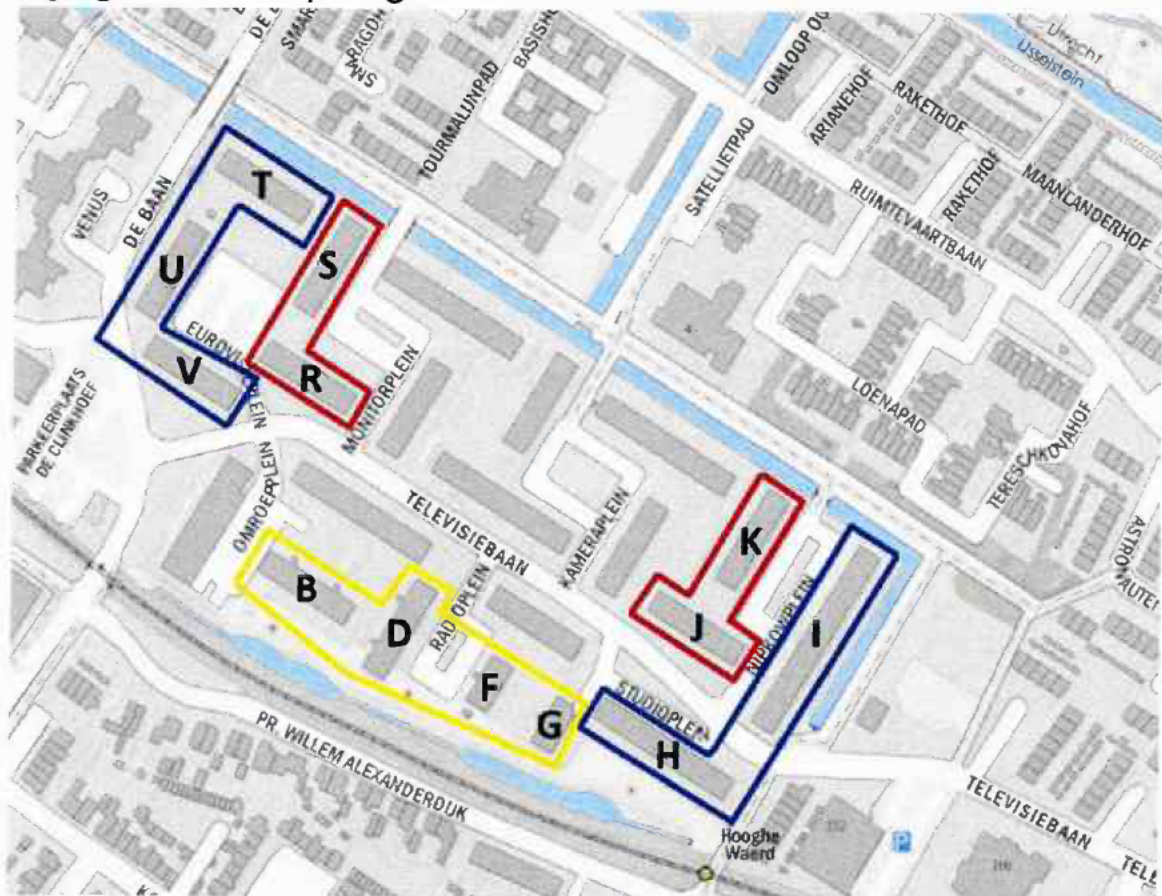
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

11. Het ongeschikt maken van de vaste rust- en verblijfplaats dient uitgevoerd te worden in de actieve periode en buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, deze periode loopt van 1 september en 15 oktober. Indien de weersomstandigheden tot oktober niet voldoende geschikt zijn, dan kan bij uitzondering het ongeschikt maken ook uitgesteld worden tot en met 31 oktober. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn.
12. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan van 23 maart 2021 en ook de aanvullingen van 20 augustus 2021 (zie bijlage 4 en bijlage 5) moeten worden opgevolgd.

Na afloop van de werkzaamheden

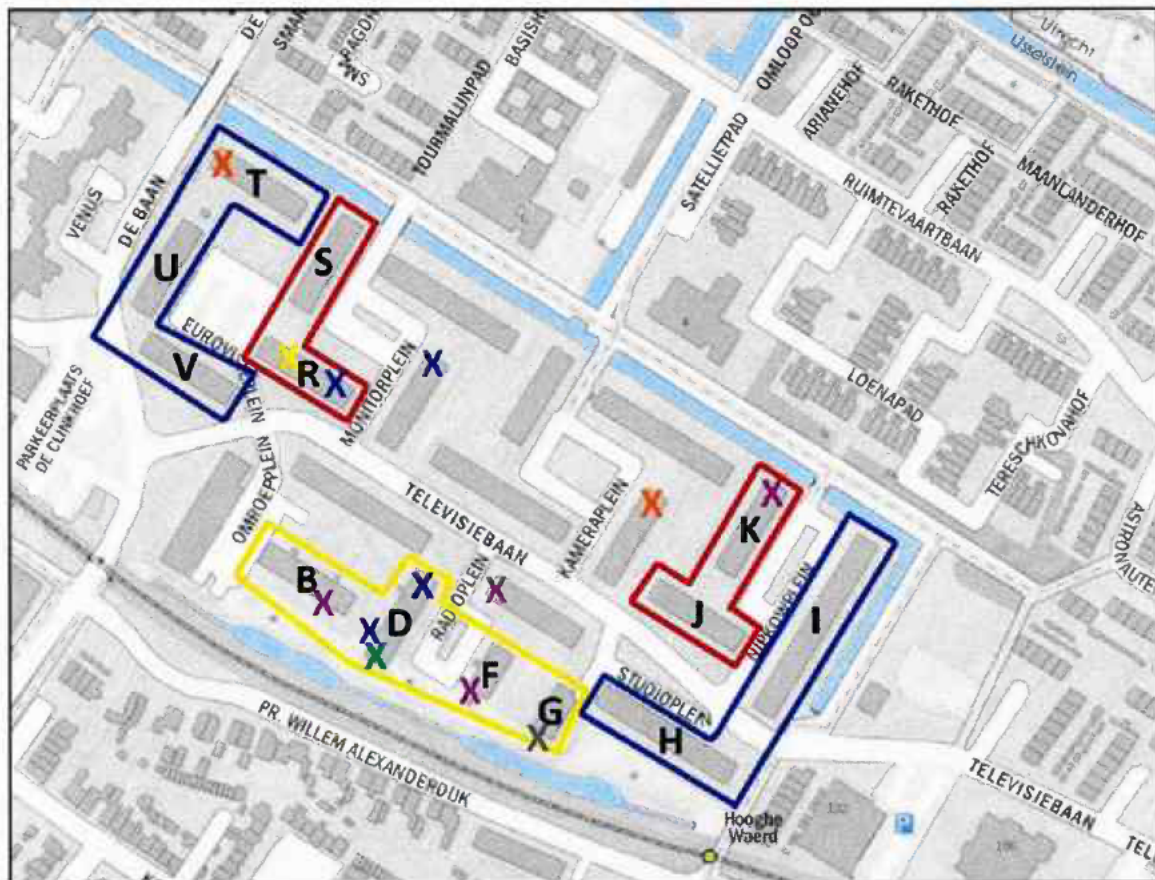
13. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Figuur 1. Situering van het plangebied: de blauw omkaderde gebouwen behoren tot fase 1, de rood omkaderde gebouwen behoren tot fase 2 en de geel omkaderde gebouwen behoren bij fase 3. In deze aanvraag gaat het om de gebouwen in het gele kader: B (Omroepplein 21-40), D (Radioplein 1-20), F (Radioplein 21-30) en G (Studioplein 1-10). (Bron: "Activiteitenplan voor de gewone dwergvleermuis" van WSP Nederland B.V. van 23 maart 2021).

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 2. Aangetroffen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Binnen het plangebied (geel omkaderd) zijn 6 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De locatie van de verblijfplaatsen zijn:

Gebouw B: paarverblijfplaats (paars kruis) aan de zuidzijde van het flatgebouw onder dakrand (daklijst + boeiboord) / raamkozijnen derde verdieping.

Gebouw D: jaarrond gebruikte verblijfplaats (blauwe kruis) aan de noordelijke kopgevel, verblijfplaats onder de dakrand (daklijst + boeiboord).

Gebouw D: jaarrond gebruikte verblijfplaats (blauwe kruis) aan de westzijde bij het raamkozijn van de derde verdieping.

Gebouw D: zwermverblijfplaats (groen kruis) aan de zuidelijke kopgevel achter de dakrand/daklijst.

Gebouw F: paarverblijfplaats (paars kruis) aan de zuidelijke kopgevel bij de dakrand (daklijst + boeiboord).

Gebouw G: winterverblijfplaats (grijs kruis) aan de zuidelijke kopgevel bij de dakrand (daklijst + boeiboord).

(Bron: "Activiteitenplan voor de gewone dwergvleermuis" van WSP Nederland B.V. van 23 maart 2021, en de aanvullingen van 20 augustus 2021)

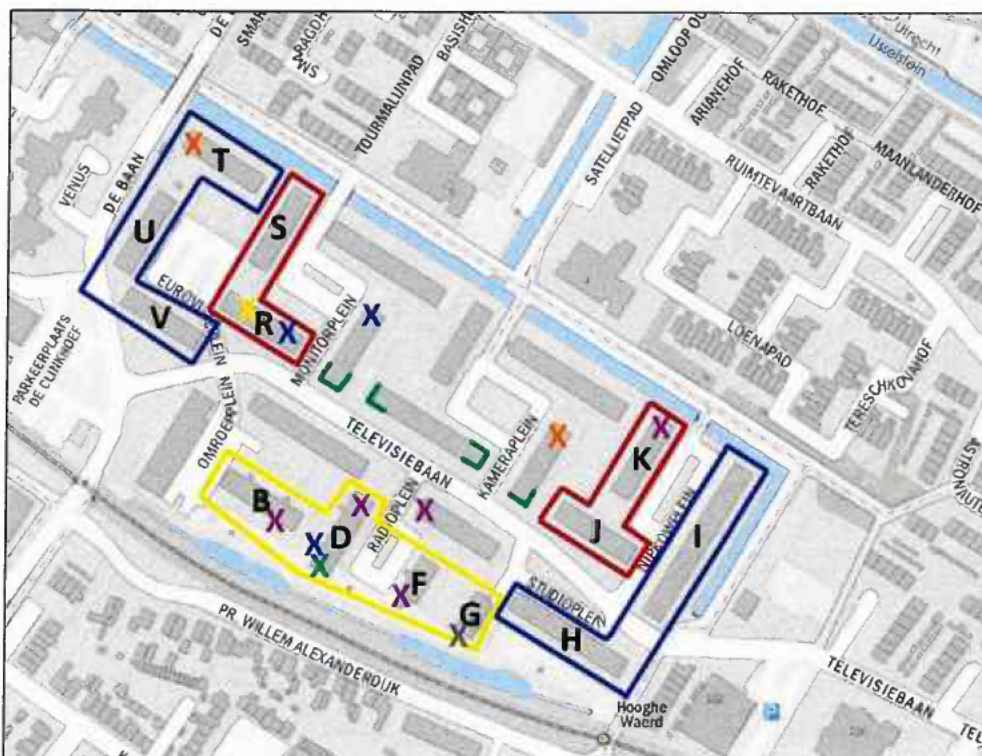
Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

4 Maatregelen

Er worden door de planontwikkeling negatieve effecten verwacht voor de gewone dwergvleermuis. Door het nemen van permanente mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat de planontwikkeling de staat van instandhouding van de lokale populatie negatief beïnvloed. Door het uitvoeren van maatregelen kunnen de negatieve effecten van de planontwikkeling teniet worden gedaan. De te nemen maatregelen zijn conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Deze maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.

4.1 Tijdelijke maatregelen

Voor elke verblijfplaats worden in eerste instantie vier alternatieve aangeboden, in totaal 24 stuks. Deze alternatieven worden opgehangen aan de complexen direct aan de noordzijde van de Televisiebaan. Figuur 4.1 geeft een impressie van de ligging ten opzichte van het plangebied. Voor de tijdelijke alternatieven wordt de Beaumaris maxi gebruikt. Ter mitigatie van de zwermverblijfplaats worden tijdelijke kasten gebruikt die in ieder geval dermate geïsoleerd zijn dat ze ook geschikt zijn als mild winterverblijfplaats. Hiertoe wordt de VK SK 01 Vleermuizenkast ingezet.

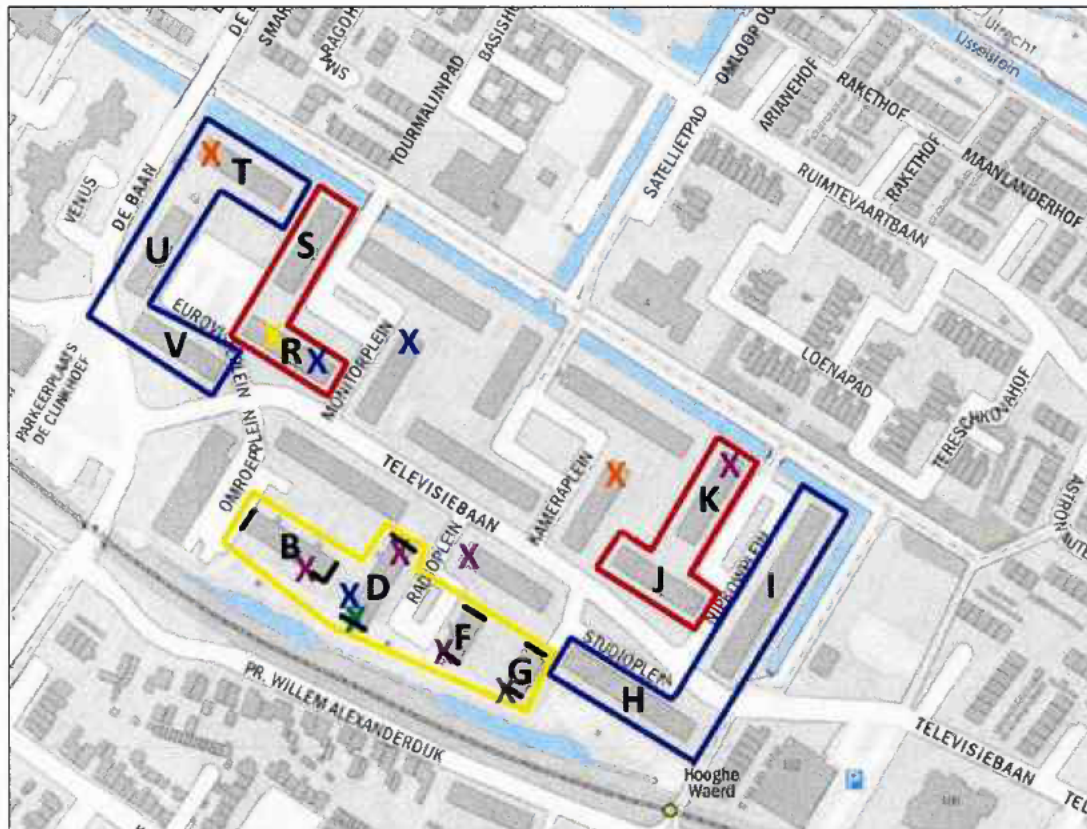
Figuur 4.1. Ligging tijdelijke mitigatie (groene lijnen) ten opzichte van de huidige verblijfplaatsen in fase 3 (geel omkaderd).

4.2 Permanente maatregelen

Na renovatie worden per verblijfplaats 4 permanente alternatieven ingebouwd in het gedeelte van fase 3, daarmee in totaal 24 stuks. Hierbij worden de alternatieven geplaatst in ieder geval aan de zijden van de panden waar de verblijven zich in de huidige situatie bevinden.

Ten behoeve voor de mitigatie van de zwermplaats wordt de 'Vleermuiskast Groot Tichelaar' ingezet, die ook als winterverblijfplaats kan dienen. Hiervan worden er vier stuks geplaatst, twee stuks per kopgevel aan gebouwcomplex D. Eventueel drie stuks aan de zuidzijde en één aan de noordzijde.

Voor de overige verblijfplaatsen wordt ter permanente mitigatie de inbouwsteen 'IB VL 05' van Vivarapro gebruikt (of een equivalent hiervan). Hiervan worden 20 stuks ingezet verspreid over de aanwezige gebouwcomplexen in fase 3, met name aan de kopgevels. Figuur 4.2 geeft een impressie.

Figuur 4.2. Ligging permanente mitigatie (zwarte lijnen) ten opzichte van de huidige verblijfplaatsen in fase 3 (geel omkaderd).

Ongeschikt maken

Pas na de gewenningsperiode kunnen de bestaande verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden (buiten kwetsbare periode, zie tabel 2 en figuur 3). Ongeschikt maken kan door in de invliegopeningen z.g. exclusion-flaps te plaatsen op invliegopeningen en zo nodig lichtbronnen

te plaatsen gericht op stootvoegen. Daarnaast worden de witte boeiboorden vooraf verwijderd, zodat deze niet benut kunnen worden als verblijfplaats. Tijdens het verwijderen van de boeiboorden dient wel gecontroleerd te worden of vleermuizen aanwezig zijn en te voorkomen dat deze geen beschutting meer hebben. Dit in het bijzijn van een ecooloog. Hiermee wordt voldaan aan de voorschriften uit het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, 2017).

4.3 Planning

Om te voorkomen dat vleermuizen aanwezig zijn tijdens de uitvoering van de werkzaamheden in een woningblok, dienen de verblijfplaatsen vooraf ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken dient te buiten de meest kwetsbare periode te gebeuren. In deze periode zijn de dieren minder afhankelijk van de verblijfplaats. Voor alle drie de woningblokken geldt de periode april t/m juli als meest geschikt om deze ongeschikt te maken. Dit is buiten het paarseizoen en de winterperiode.

4.4 Vrijstelling en zorgplicht andere soorten

Vrijgestelde algemene soorten

Het omliggende groen heeft naar verwachting een functie voor algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt. Voor deze en andere diersoorten is te allen tijde de algemene zorgplicht (artikel 1.11, zie bijlage 1) van toepassing. Dit betekent o.a. dat diersoorten niet verwond en gedood mogen worden en dat te allen tijde een vluchtroute voor aanwezige soorten beschikbaar moet zijn. Concrete aandachtspunten zijn de volgende:

- Geef dieren de gelegenheid te kunnen vluchten.

Broedseizoen vogels

Er dient extra gelet te worden op aanwezigheid van broedvogels. Broedende vogels (in gebruik zijnde broedlocaties/nesten) zijn beschermd en mogen derhalve niet verstoord worden (geen ontheffing mogelijk). Het broedseizoen is een globale periode (in ieder geval tussen 15 maart en 15 augustus), waarin de kans op broedgevallen aanwezig is. Omdat alle broedgevallen beschermd zijn, vallen ook broedgevallen buiten deze globale periode onder het verstoringsverbod.

Grootste risico's zijn te verwachten op platte daken (plaatsen zonnepanelen) en balkons waar zich nestkastjes bevinden. Als de renovatiewerkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, dient voorafgaand aan de werkzaamheden contact te worden opgenomen met een ecooloog. In overleg wordt bepaald waar zich de grootste risico's bevinden in het werk en hoe hiermee om te gaan. Een actie kan zijn om voorafgaand een broedvogelcontrole te laten uitvoeren. De deskundige stelt vast of er broedsels aanwezig zijn en – zo ja – of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden. Het resultaat van deze controle kan gevolg hebben voor de uitvoering en planning indien er broedsels worden aangetroffen.

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

Mitigerende maatregelen

5. U geeft aan dat de openingen waar vleermuizen invliegen ongeschikt gemaakt worden met exclusion flaps. Kunt u aangeven in welke periode het ongeschikt maken plaats vindt, gelet op de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.

In het activiteitenplan staat de periode april t/m juli genoemd. Dit willen we graag wijzigen naar augustus t/m oktober dit jaar. Uitzondering hierop vormt de zuidelijke kopgevel van pand D, waar zich een zwermverblijfplaats vindt. Deze is in de genoemde periode juist kwetsbaar. Pand D wordt ongeschikt gemaakt in de periode april 2022.

6. In de rapportage Activiteitenplan voor de gewone dwergvleermuis van 23 maart 2021 geeft u aan dat er vierentwintig tijdelijke kasten voor vleermuizen geplaatst dienen te worden.

- a. U geeft aan dat er gebruik gemaakt gaat worden van vleermuiskasten van de types Beaumaris maxi en VK SK 01. Wij verzoeken u te specificeren hoeveel kasten van elk type zijn gebruikt als tijdelijke verblijfplaats.

In totaal zijn 24 tijdelijke kasten aangeboden, waarvan 4 stuks VK SK 01. Deze kasten zijn een stuk groter en kunnen een grotere hoeveelheid vleermuizen herbergen. Om deze reden zijn er vier aangeboden, daarnaast ook in verband met de beschikbare ruimte.

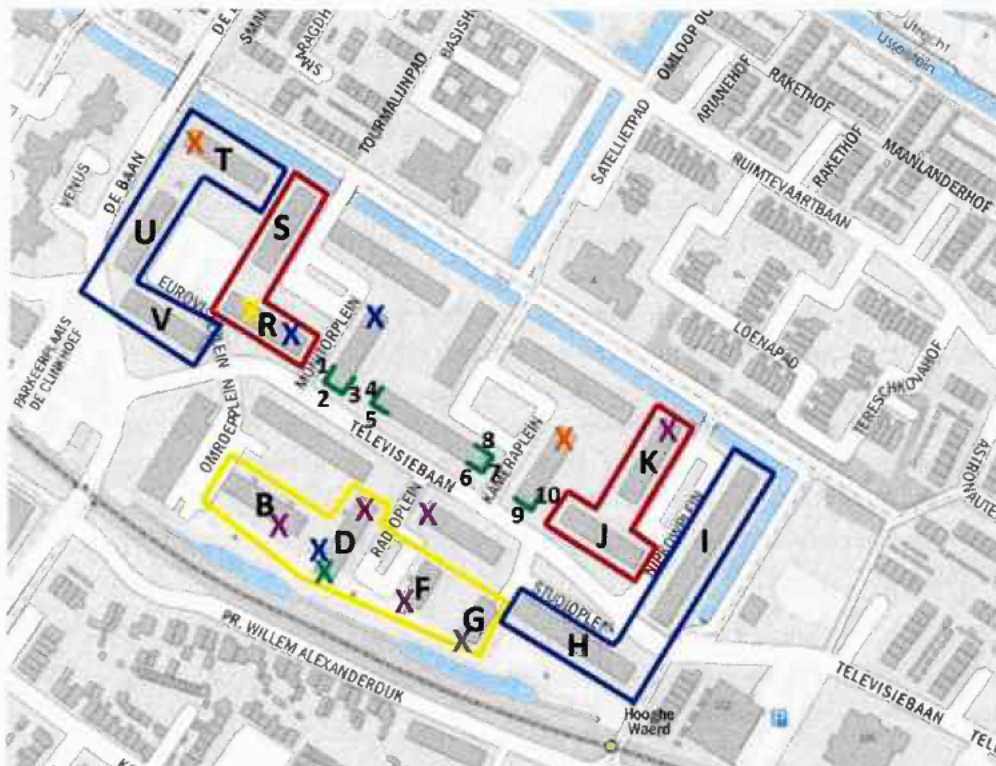
- b. Wij verzoeken u een kaart toe te voegen met de exacte locatie van de tijdelijke verblijfplaatsen, en aan te geven welk type kast waar is geplaatst.

Zie de kaart hieronder.

Gevel 1, 2, 3 en 8: 3x Beaumaris maxi per gevel

Gevel 4 t/m 7: 1x Beaumaris maxi + 1x VK SK 01 per gevel

Gevel 9 en 10: 2x Beaumaris maxi per gevel

- c. Wij verzoeken u aan te geven wanneer welke tijdelijke verblijfplaatsen geplaatst zijn, waaruit blijkt dat er aan de gewenningsperiode voldaan wordt. De kasten zijn geplaatst eind februari/ begin maart 2021. In augustus betreft de gewenningsperiode 6 maanden, gerekend vanaf medio maart. In maart 2021 was er al een relatief warme periode was de gewone dwergvleermuis al actief (eigen waarneming en beschikbare data op waarneming.nl).
- d. Bij het ophangen van de kasten dient er tevens rekening gehouden te worden met de paarterritoria van de in het plangebied aangetroffen vleermuizen en bij bestaande paarterritoria van andere aanwezig vleermuizen rondom het plangebied. Wij verzoeken u te onderbouwen en aan te tonen op een kaart of hier bij het ophangen van de kasten rekening mee gehouden is. Zie hiervoor de bovenstaande figuur. Aan geen van de aangeduide gevels bevindt zich een paarverblijfplaats. Andere paarterritoria bevinden zich op voldoende afstand.

Compenserende maatregelen

7. De slagingskans van alternatieve verblijfplaatsen is groter als er spreiding is in de locaties waar kasten hangen, binnen een straal van maximaal 200 meter rondom de bestaande verblijfplaatsen. De kasten dienen daarbij op verschillende windrichtingen opgehangen te worden om verschillende microklimaten te creëren. Wij verzoeken u om te onderbouwen waarom er gekozen wordt om de permanente voorzieningen aan de kopgevels te plaatsen, en niet meer te variëren in plaatsing van de kasten?

De kopgevels bieden de mogelijkheid om de kasten in te metselen. Dit in tegenstelling tot de andere zijden, waar de gevels voornamelijk bestaan uit raamwerk en kunststof materiaal. De hoeveelheid metselwerk is beperkt aan deze zijde en daarmee de mogelijkheden voor het in metselen van kasten. Bovendien benaderen de aangeduide locaties in figuur 4.2 van het activiteitenplan ook zoveel mogelijk de locaties van de huidige verblijfplaatsen en de zijden van de panden waar de vleermuizen het meest actief zijn. Aan de zuidzijde van alle panden bevindt zich een donkere parkzone met beschutting van bomen.

Hier is de activiteit van vleermuizen het hoogst. Dit geldt ook voor de noordzijde van gebouw D, waar zich eveneens groen bevindt.

8. Wij verzoeken u aan te geven hoe lang de tijdelijke voorzieningen beschikbaar zijn na het plaatsen van de permanente voorzieningen zodat aangetoond kan worden dat er voldoende gewenningstijd in acht wordt genomen.

De tijdelijke voorzieningen blijven beschikbaar zolang dit nodig is, minimaal 6 maanden (in de actieve periode) na plaatsing van de laatste permanente voorziening. Het weghalen van de tijdelijke voorzieningen gebeurt in overleg met een ecooloog.

(bron: "Aanvullende gegevens" van 20 augustus 2021)